

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
26 januari 2021

Eindtermijn
26 januari 2021

Onderwerp

Position paper Internationaal Spoorvervoer - INTERNATIONAAL SPOORAGENDA ZUID-HOLLAND

Advies

1. Vast te stellen de position paper Internationaal Spoorvervoer: *INTERNATIONAAL SPOORAGENDA ZUID-HOLLAND* als inzet die door de provincie als uitgangspunt genomen wordt in overleggen/trajecten rondom internationaal spoorvervoer.
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten over de position paper Internationaal Spoorvervoer: *INTERNATIONAAL SPOORAGENDA ZUID-HOLLAND*.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de position paper Internationaal Spoorvervoer: *INTERNATIONAAL SPOORAGENDA ZUID-HOLLAND*).
4. In te stemmen met dat tijdens het bestuurlijk overleg van het mobility platform – Nordrhein-Westfalen (4 februari 2021) gedeputeerde Vermeulen vanuit de provincie Zuid Holland (samen met andere deelnemers van dit overleg) een politiek statement over het internationale spoorvervoer (schriftelijk) meegeeft aan vertegenwoordigers van de Nederlandse en Duitse regering, onder de voorwaarde dat dit politieke statement in lijn is met de position paper Internationaal Spoorvervoer: *INTERNATIONAAL SPOORAGENDA ZUID-HOLLAND*.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om in de brief Provinciale Staten:
-te benoemen dat 2021 het “Europees Jaar van de spoorwegen” is;
-op te nemen dat in de position paper Internationaal Spoorvervoer ook ingezet wordt op het verbeteren van de verbinding van het spoorvervoer met België en Frankrijk.

Bijlagen

- 1) Position paper Internationaal Spooragenda PZH (versie 4 januari 2021)
- 2) Achtergronddocument position paper Internationaal Spooragenda PZH (versie 4 januari 2021)
- 3) GS-brief aan PS

1 Toelichting voor het College

Zie GS-brief aan PS

Aanvullende punten voor GS

Naast de toelichting in de GS-brief aan PS staat hieronder nog een paar aanvullende punten voor GS om mee te nemen bij de behandeling van de position paper.

Doel position paper

Met een vastgesteld position paper krijgen gedeputeerde Vermeulen en de ambtelijke collega's betrokken bij (inter)nationale spoordossiers meer sturing mee binnen de lopende regionale, nationale en internationale afstemming en samenwerking.

Overwegingen bij de besluitvorming

De position paper heeft een aantal impliciete gevolgen. Deze zijn niet duidelijk uitgeschreven om niet op voorhand al mogelijke oplossingsrichtingen uit te sluiten en weerstand op te roepen. Daarnaast biedt dit ruimte om mee te bewegen binnen trajecten en gezamenlijk te zoeken naar compromissen/oplossingen.

Impliciete gevolgen:

- Het spoornetwerk binnen Nederland en bij de grens met Duitsland heeft een bepaalde capaciteit. Op veel plekken loopt het spoorvervoer tegen capaciteitsgrenzen aan. Op hetzelfde spoor rijden treinen voor personenvervoer met een lokaal/regionaal belang (sprinters), een nationaal belang (sprinters en IC's) en een internationaal belang (HSL en snellere grensoverschrijdende IC's). Ook rijden er treinen voor goederenvervoer. Omdat de capaciteit beperkt is en het uitbreiden hiervan vaak kostbaar, tijdrovend en lastig qua inpassing, betekent het in de praktijk dat er keuzes gemaakt moeten worden tussen de verschillende belangen op het spoor. Door een standpunt in te nemen rond internationaal spoorvervoer naar Duitsland, neemt PZH indirect ook een standpunt in rond goederenrouteringen en over de beschikbare ruimte voor lokale/regionale en nationale verbindingen, o.a. in Oost Nederland (bijv. bij Ede-Wageningen).
- Het optimaliseren van het gebruik van de Betuweroute voor goederenvervoer vraagt om (grote) investeringen elders in Nederland. Voor de provincie heeft deze optimalisering drie doelen: 1) ruimte creëren voor ontwikkelingen rond het spoor, 2) capaciteit vrijspelen op de spoorinfrastructuur voor (inter)nationale treinen en (3) goederenvervoer per spoor zo efficiënt en veilig mogelijk kunnen laten verlopen.
Voor deze doelen is bijvoorbeeld een aftakking van de Betuweroute nodig in het Oosten van Nederland richting de Noordelijkere grensovergang bij Bad Bentheim naar Duitsland. Met de aanleg van een Noordtak aan de Betuweroute kunnen goederentreinen (m.n. uit de Rotterdamse haven), die bij Bad Bentheim de grens moeten passeren, het drukke spoor in de Randstad vermijden (w.o. de Willemspoortunnel) en ontstaat meer ruimte voor personenvervoer. Ook leidt het tot tijdwinst voor die goederentreinen. Deze zogenaamde Noordtak is lastig inpasbaar.
- PZH neemt met de position paper het standpunt in om in te zetten op één HSL-achtige verbinding via Utrecht en Arnhem naar Duitsland (Duisburg - Düsseldorf). Hierbij kan in

Duisburg overgestapt worden op het ICE-netwerk naar bijvoorbeeld Berlijn. Hiervoor is het voor de Zuid-Hollandse steden belangrijk zo goed en snel mogelijk met Utrecht verbonden te worden.

We zetten dus niet in op het opwaarderen van de verbinding via Hengelo tot een HSL-achtig product.

Zuid-Holland onderkent wel het belang dat naast de HSL-achtige verbinding andere snelle en directe verbindingen met Duitsland ontwikkeld of verbeterd worden, waaronder een rechtstreekse verbinding vanuit Zuid-Holland via Eindhoven naar Aken en/of Düsseldorf. De verbinding via Hengelo (de huidige "Berlijntrein") valt ook in deze secundaire categorie.

Position paper past binnen provinciaal beleid/ambitie

De position paper past binnen de ambitie benoemd in het coalitieakkoord onder *Snel van A naar B* (p.13): "Onze welvaart is sterk afhankelijk van internationale verbondenheid. Via vaarwegen en snelwegen zijn we verbonden met het Europese achterland. We zetten in op de kwaliteit van deze internationale verbindingen, onder andere via het Trans-Europese Netwerkenprogramma van de EU. We werken daartoe samen met Europese partnerregio's."

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW	: -
Programma	: Programma 2 - Bereikbaar Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

N.v.t.

2 Voorafgaande besluitvorming

N.v.t.

3 Proces

De position paper is afgestemd met collega's binnen de afdeling Mobiliteit en Milieu, betrokken bij spoordossiers & internationale mobiliteit, en in eerdere fase besproken met collega's van de afdeling Economie en Ruimte, Wonen & Bodem. Ook is de position paper ambtelijk informeel gedeeld met collega's binnen het samenwerkingsverband 'werkgroep spoor Nederland – Nordrhein-Westfalen', bij andere Randstad-overheden en bij een aantal samenwerkingspartners binnen Zuid-Holland, waaronder het Havenbedrijf Rotterdam en de gemeente Den Haag.

Op 4 februari a.s. vindt het bestuurlijk overleg plaats van het mobility platform – Nordrhein-Westfalen (PZH, Noord-Brabant, Limburg, Overijssel, Gelderland en Nordrhein-Westfalen). Gedeputeerde Vermeulen is gastheer van dit overleg en zal de position paper daar onder de aandacht brengen van de genodigden, waaronder ook vertegenwoordigers van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Momenteel wordt (ambtelijk) door de samenwerkingspartners Mobiliteit Nederland – Nordrhein-Westfalen gewerkt aan een gezamenlijk politiek statement over het internationale spoorvervoer. Insteek is dit statement op 4 februari uit te spreken en vertegenwoordigers van de Nederlandse

en de Duitse federale regering hierover te informeren. Voor de provincie is het van belang dat dit politieke statement in lijn is met de position paper.

Ambtelijk wordt verkend of een regionale en Randstedelijke samenwerking mogelijk is rond een HSL-achtige verbinding naar Duitsland via Utrecht en Arnhem (met daarbij een goed onderliggend (inter)nationaal spoornetwerk en het optimaal benutten van de Betuweroute voor goederenvervoer).

Provinciale Staten zal middels bijgevoegde GS-brief geïnformeerd worden over de position paper.

4 Participatie en rolneming

N.v.t.

5 Communicatiestrategie

Naast de publiekssamenvatting wordt er niet gecommuniceerd over de position paper.

Mogelijk zal over de uitkomsten van het bestuurlijke overleg van het Mobility platform Nederland – Nordrhein-Westfalen van 4 februari a.s. wel gecommuniceerd worden. Dit zal afhankelijk van de uitkomsten van het overleg zijn en de afspraken die hierover gemaakt worden tijdens het overleg. Eventuele communicatie hierover wordt opgepakt met de betrokken partners van het mobility platform Nederland – Nordrhein-Westfalen.